

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . " 5—
 Četrto leta . . . " 2:50
 Mesečno . . . " 1—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 15—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petitvrste: pri
 večkratnih oznanilih velik
 ::: popust. :::
„Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Hrvatje prvi v Belgradu.

Kako smo zavzeli Belgrad. — Srbsko prebivalstvo silno potrto. — Kralj Peter sanja o umoru kralja Aleksandra in kraljice Drage. — Naše čete napredujejo proti Kragujevcu. — Na drugih bojiščih se ni dogodilo nič izrednega.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Vedno dalje v Srbijo.

Dunaj, dne 4. decembra.

Z južnega bojišča se uradno poroča:

Mesto Belgrad smo včeraj slovesno zasedli. Na severnem delu bojne črte (v smeri Belgrada) prodira naša armada brez boja. Včeraj smo ujeli zopet 300 Srbov. Na zahodni in južni strani mesta Arangjelovac so se našemu prodiranju ustavile sovražne čete, ki so s silnimi protinapadi, katere smo pa na celi črti odbili, skušale kriti umikanje srbske armade.

Hrvatje so prvi vkorakali v Belgrad.

Zagreb, 4. decembra.

Hrvaški ban baron Škrlec je dobil v četrtek, dne 4. decembra, sledečo brzojavko iz Belgrada:

„Posebna čast mi je, da Vam naznanim, da je od naših čet, ki se borijo na Balkanu, bil 26. črnovojniški pešpolk (iz Karlovca) prvi, ki je zasedel prestolno mesto kraljevine Srbije, Belgrad. Kurelec, polkovnik in poveljnik 26. Karlovaškega črnovojniškega pešpolka.“

Baron Škrlec je nato polkovniku Kurelcu brzojavno odgovoril:

„Zahvaljujem se Vam najiskrenejše za ljubeznivo naznanilo, iz celega srca čestitam Vam in celemu junaškemu polku za prekrasen in časten uspeh. Celi hrvatski narod bo ponosen na to, da je ravno hrvatski polk prvi zasedel Belgrad ter je s tem ovenčal zmagonosno prodiranje naše hrabre vojske v Srbijo.“

Naše čete vkorakale v Belgrad.

Budimpešta, dne 4. decembra.

Poročevalec budimpeštanskega lista „Az Est“ opisuje kot očividec ukorakanje naših čet v Belgrad sledeče: Belgrad . . . V sredo zjutraj so napravile naše čete od štirih strani splošen napad na Belgrad, na kar so ga zasedle. Pred tem se je vršil že od ponedeljka sem dvadnevni artilerijski boj, za srbsko glavno mesto. Srbski topovi, ki so bili postavljeni na gori Avala, so morali obmolkniti pred našimi motornimi baterijami in v sredo zjutraj, ko se je začelo daniti, je prišlo povelje, da morajo naši pešci naskočiti od vseh strani Belgrad. Naše čete, ki so prodirale iz Obrenovaca za Savo in ki so ustavile prodiranje Srbov ob belgrajski državni cesti, so se istotako napepile v ponedeljek zjutraj proti Belgradu ter so prebrdele na sto in sto čolnih Donavo in Savo. Zopet na tisoče drugih naših vojakov je drvelo po belgrajskem železniškem mostu, čegar srbski del so Srbi, kakor znano, dne 28. julija deloma porušili. Na tihoma so poskakali ob svitu lune v pripravljene pontone in motorne čolne ter se prepeljali na srbsko obrežje. Bila je splošna tekma za zgodovinski trenutek zavzetja srbskega glavnega mesta in ko se je prikazalo solnce za goro Avala, so naši vrli vojaki že korakali po belgrajskih cestah. Zavladalo je nepopisno veselje, ko je zaplapolala na stolpu belgrajske citadele avstrijska zastava. Pred konakom so se objemali naši črnovojniki in solze veselja so jim poigravale v očeh. Od vseh strani so se razlegale slovenske, hrvaške, češke in druge pesmi in kakor na dan znamenje so se zbrale naše junaške čete pred konakom in iz tisočev grl je zadonela avstrijska cesarska pesem. Čepice so metali od samega veselja v zrak in vse je bilo navdušeno „Bog ohrani“. Veličastni glasovi pesmi so se razlegali po belgrajskih cestah in ulicah.

Prvim utisom navdušenja je sledila radovednost. Vse je hotelo vedeti, kako izgleda že več mesecev obstreljevano mesto. V prvem trenutku se je dognalo, da mesto vsled obstreljevanja ni preveliko trpelo. Le tu pa tam je videti sledove obstreljevanja in le nekateri deli mesta so nekoliko huje prizadeti. Toda v obče je mesto nepoškodovano in za bivanje sposobno. Takoj se je ukrenilo vse potrebno za varnost mesta. Vsa javna poslopja in javna podjetja so takoj zastražili. Za Belgrad je bil imenovan vojaški poveljnik.

Avstrijci pevajoč zasedli Belgrad.

Budimpešta, dne 3. decembra.

Iz Belgrada se brzojavlja: Nahajamo se v ulici kneza Mihaela, edina ulica v Belgradu, ki je nekoliko podobna velikomestnim ulicam v drugih deželah. V sredini ulice pleše krepki, z raznobarnimi trakovi okinčani ogrski mladenič. Mladi Madžar se ne vrtil dolgo sam, ampak pridruži se mu še njegovi tovariši in tako se poulični ples razvije v pravičen čarš. Pridem pred kraljevo palačo — konak. Naše čete so zastražile poslopje. Zadnje 3 dni so topovi neprestano gromeli, in sicer od ponedeljka zjutraj do srede. Srbske baterije na Kalimegdanu niso več odgovarjale na naše streljanje. Le na Topčiderju so še stali nekateri srbski topovi. Delo naše poljske artilerije, ki se je postavila ob zemunskem mostu, so podpirali topovi na podonavskih monitorjih. Glavno nalogo pa so imele naše velike baterije ob avstrijskem obrežju Donave in Save. Baterije so z veliko silo napadle sovražne postojanke in jih uničile. Topovi pa niso gromeli samo z zemunske strani. Tudi na izhodni belgrajski strani se je vršil boj. Napad se je pričel s streljanjem s topovi in se je potem, ko so srbski topovi obmolknili, končal z jurišem. Prvi naskok naših čet s suhe zemlje se je vršil v sredo, dne 2. decembra, in sicer na zahodno stran mesta.

Skoro istočasno so prekoračile naše čete pri Zemunu Savo in Donavo. Ko so naši na čolnih in pa splavih pluli preko obeh rek, jih Srbi pri tem niti motili niso. Belgrajska srbska posadka, ki se je ves čas zelo hrabro borila, je hotela braniti prehod naših čet samo čez železniški most. Naši so se bližali Belgradu po pešpotu na železniškem mostu. Srbi so obstreljevali naše z gostimi strelji, a naše strojne puške so Avstrijem olajšale prehod čez most. Večina srbskega vojaštva je zbežala z mostu. Naši so prodirali vedno dalje proti mestu. Sovražna četa, ki se je na belgrajski strani postavila našim v bran, je prišla med dva uničujoča ognja. Te srbske čete pa so bile sestavljene le iz onih oddelkov, ki so jih Srbi pri odhodu iz Belgrada pustili v mestu kot posadko, katera naj bi zabranila vkorakanje naše armade. Glavna moč srbske belgrajske armade je še enkrat skušala v okolici Topčiderja zadržati naše čete. Toda tudi tukaj so pognali Avstrijci Srbe v beg. Pevajoč vesele pesmi, so vkorakali naši vojaki v srbsko prestolnico. Na mnogih poslopih so visele avstrijske in ogrske zastave. Belgrajski prebivalci, in sicer oni maloštevilni ljudje, ki niso hoteli zbežati s princem Jurijem in njegovimi sodrugji, so sprejeli Avstrijce s tiho udanostjo. Tu in tam se je opazilo manjše gruče ljudi, ki so se pred našimi častniki spoštljivo odkrivali. Največ občudovalcev so imele naše poljske kuhinje, ki so bile razpostavljene na velikem trgu pred gledališčem.

Petru se sanja o umorjenem kralju.

Sofija, dne 4. decembra.

V Nišu so se že več dni pripravljali na padeč Belgrada. Vođstvo srbske armade je bilo glede položaja v Belgradu na jasnem. Merodajni srbski krogi so se zelo bali, kak uničujoč utis bo napravilo na ljudsko množico poročilo o padcu Belgrada. Radi te-

ga so dobili srbski listi strogo povelje, da o dogodkih v Belgradu ne smejo nič pisati. V Nišu se pripoveduje, da je kralj Peter, ko se mu je poročalo, da bo Belgrad skoro padel, rekel: „Naj me obvaruje Bog pred tem udarcem!“

Kralj Peter je sedaj tako močno obolet na živcih, da se mu vsako noč sanja o umorjenem kralju Aleksandru in kraljici Dragi. Peter pravi, da se mu umorjena kraljeva dvojica večkrat prikaže v sanjah in zahteva od njega, naj jima vrne kraljevi prestol. Ljudje iz bližnje kraljeve okolice pripovedujejo, da kralja večkrat zalotijo, ko ga radi preobitega joka prime jočni krč. Kralj je duševno popolnoma potr. — Princ Jurij ni hotel zapustiti Belgrada, a oče ga je poklical k sebi in ga tako dolgo prosil, dokler ga ni pregovoril, da je ostal pri njem.

Da bi se duhovi v Nišu nekoliko pomirili, so se raznesle govornice, da je prestolonaslednik Alexander odpotoval v Petrograd k ruskemu carju, da ga prosi pomoči za Srbijo. Princa res že delj časa ni bilo videti v Nišu. Pozneje pa se je izvedelo, da je bil prestolonaslednik ves čas v Nišu. To slepomišenje je vzbudilo med prebivalstvom veliko ogorčenje.

Srbija ne namerava skleniti miru.

Dunaj, dne 4. decembra.

Dunajski „Reichsposti“ se poroča iz diplomatske strani:

Raznovrstne vesti, ki pravijo, da nameravajo merodajni srbski krogi v očigled dejstvu, da prodirajo avstrijske čete nevzdržno v notranjost Srbije in da bi se obvarovala Srbija pred popolnim polomom, skleniti z Avstrijo poseben mir, nimajo prav nobene podlage. Srbska vlada je odvisna od Petrograda in v Srbiji se danes zgodi le samo to, kar hoče Rusija. Rusija pa ne bo nikoli dovolila, da bi se njena podložna država spravila z Avstrijo.

Tudi o kabinetni krizi v Nišu, o kateri se je že večkrat poročalo, ni v tukajšnjih poučenih krogih nič znanega.

Proti Karagjorgjevičem.

Življenje v Nišu je zelo žalostno. Ranjenci po cele tedne ne dobivajo nobene tople hrane. Za generalni štab se pripravlja hrana v kraljevi kuhinji. Edino, česar v Nišu še ni zmanjkalo, je pijača. Generalni štab je že takoj ob pričetku vojske dal pokupiti vse boljše alkoholne tekočine.

Velik del ženskega prebivalstva so že pred dvema tednoma spravili v mesto Negotin ob bolgarsko-rumunski meji, le soproge nekaterih častnikov generalnega štaba in soproge trgovcev, ki so prevzele trgovine svojih možev, so ostale v Nišu. Najprvo so nameravali spraviti žene v mesto Skoplje, a generalni štab se je tej nameri zoperstavljaj, ker je v Skoplju legar zelo razširjen.

Kraljeva princa sta izgubila ves njun ugled. Istotako tudi Pašič, s katerim izmed kraljeve rodbine občuje še edino kralj sam. Opazuje se, da se ugled Milanove stranke (stranka pristašev stare kraljeve rodbine) vsak dan množi. Milanovi stranki pripadajo oni poslanci srbske skupščine, ki so se zavzemali za prijateljstvo z Avstrijo. Ti poslanci sedaj javno agitirajo proti kraljevi hiši rodbine Karagjorgjevičev.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Uradno poročilo z bojišča proti Rusom.

Dunaj, dne 4. decembra.

Avstrijski generalni štab uradno poroča:

V Karpatih, v zahodni Galiciji in na južnem Poljskem je potekel večerajšnji dan splošno mirno. Boji v severni Poljski se nadaljujejo.

Rusi v Karpatih obkoljeni.

Budimpešta, dne 4. decembra.

„Az Est“ poroča iz Saratoralja-Ujhely: Ruske čete, katere so naši v komitatu Zemplin porazili, so se umaknile na mejo, kjer so jih naše čete obkolile. Rusi se krčevito branijo in poskušajo, da bi predrl našo obkolitev.

Ruski general **Rennenkampf** odstavljen.

Angleški list „Morningpost“ poroča iz Petrograda dne 4. decembra:

„General **Rennenkampf** je odstavljen od vrhovnega vodstva ruske armade, ker je zamudil ugodno priliko, da bi s primernim gibanjem ruskih čet obkolil postojanke nemške armade. General **Rennenkampf** je za dva dni prepozno zavzel svoje postojanke.“

Kakor smo poročali v petkovi „Straži“, se je nemški armadi sijajno posrečilo, da je pri mestih Lodz in Lowicz se izmuznila iz nameravane ruske zanke. Nemška armada je bila že od treh strani obkoljena, a se je srečno preklala skozi nastavljeno ji past in je še mnogo tisoč Rusov ujela.

General **Rennenkampf** je bil srčit sovražnik Avstrije in Nemčije. Mož je sedaj star 60 let. Znan je posebno po svoji drznosti. V rusko-japonski vojski je bil general **Pavel Karlovič pl. Rennenkampf** skoro edini ruski general, ki je dosegel precejšnjih lovorik.

Izjalovljeni ruski vojni načrti

Berlinski list „Berliner Tageblatt“ je priobčil članek z napisom „Izjalovljeni ruski vojni načrti“, v katerem se med drugim nahaja tudi to-le:

Zadnji ruski vojni načrt, velikanski sunek proti nemško-avstrijski meji od mesta Soldau do Krakova, se lahko smatra že sedaj za izjalovljenega in upati se sme, da je pokopan za vselej. Ko je izdelala Rusija prvi vojni načrt, se je nahajala pod vplivom Francije, ki je pritiskala na Rusijo. V Parizu so narekovali Rusiji smer, proti kateri mora prodirati. Francijo je vodila misel, da mora Rusija — prodirati z vsilo silo proti Nemčiji in sicer takoj v pričetku in ob izbruhu vojske, da veže na izhodu kolikor le mogoče velikansko število nemških čet nase. Rusija je sicer obljubila, da bo to storila, toda smatrala je, da jo ne veže ta dolžnost. Rusija je sicer nepričakovano hitro pripravila svoje milijonske armade proti Avstriji in Nemčiji, kar je lahko storila, ker je že mobilizirala pred napovedjo vojske — toda njeni glavni sunek ni bil naperjen proti Nemčiji, ampak proti Avstriji. Računala je očitno s tem, da bo premagala v kratkem času Avstrijo. Toda armade naše staroslavne monarhije so se tudi sedaj borile ravno tako junaško, kakor svoj čas pod slavnim vojskovodjem očetom Radetzkyjem. Po štirimesečnih borbah niso mogli Rusi zlomiti moč naše armade, ki gre sedaj pomlajena in ojačena v nove boje po nove zmage.

Na Rusko-Poljskem borba za vsako ped zemlje.

Berlinskemu listu „Tageblatt“ se poroča iz Kodanja: Po poročilih iz Petrograda trajajo boji sedaj skoraj ob celi bojni črti dalje. Boje, ki se bijejo severno-izhodno in južno-zahodno od Lodza, je prištevati najgroznejšim in najkrvavejšim od začetka vojske. Za vsako ped zemlje je krvava borba. Izgube so velikanske.

Položaj ruske armade na Poljskem.

Rotterdam, 3. decembra.

(Uradno.) List „Neuwe Rotterdamsche Cour.“ poroča iz Londona. Po sodbi ruskih vojaških krogov je položaj na Poljskem dobil nov nenasvaden pomen. Ni še bilo dosedaj dogodka, ki bi bil vezan s toliko važnimi interesi in velikimi nevarnostmi, kot je sedanj. Vse se ozira na nadaljevanje započetih borb in na zamotanost sedanjega napetega položaja. Ker so Nemci obdržali svoje postojanke pri Lodzu in pri Lowiczu, je jasno, da pričakuje avstrijsko-nemška armada novih ojačenj. Jasno tudi je, da je ruski armadi nemogoče napraviti sedaj upad v Izhodno Pru-

sijo kot protiutež nemški zagozdi pri Lodzu, ker prostor med mestama Plozk in Soldau v sedanjem času ni pripraven za gibanje večjih čet. Vojni poročevalci važnejših listov so mnenja, da bodo Nemci svoje napadalno prodiranje nadaljevali.

Nemško-francosko bojišče.

Uradno poročilo o stanju nemških armad.

Berolin, dne 4. decembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 4. decembra predpoldne poroča:

Na zahodnem bojišču so nemške čete francoske napade v Flandriji ponovno odbile, istotako v ozemlju severnozahodno od Altkircha, kjer so imeli Francozi mnogo izgub.

Na izhodnem bojišču so bili napadi Rusov izhodno od Mazurijskih jezer odbiti, izgube Rusov so bile velike.

Prodiranje nemških čet na Poljskem se razvija v redu.

Dewet ujet.

Pretorija, dne 4. decembra.

Poveljnik angleških čet, Britz, uradno poroča, da je dne 1. decembra na farmi (kmetiji) Warterburg 100 milj izhodno od mesta Mafeking v Južni Afriki ujel generala Deweta, voditelja upornih Burov.

Knez Bülow nemški poslanik v Rimu.

Sedaj je tudi uradno potrjeno, da je dosedanji nemški poslanik na Kvirinalu, Flotow, odstopil in je prišel na njegovo mesto bivši državni kancelar knez Bülow. Kajpada ni čutil Bülow potrebe, da stopi zopet v službo, ampak državni interesi so ga klicali in on se je odzval. Nemčija potrebuje v Rimu uplivno in odlično osebo, da se bo vsaj dosedanja moralna smer v italijanski zunanji politiki obdržala.

Diplomatične zveze med Vatikanom in Turčijo.

Turčija je ukrenila vse potrebno, da stopi v diplomatsko zvezo z Vatikanom, ker hoče odpraviti pokroviteljstvo Francije nad katoličani v Turčiji, katerega je imela dosedaj.

Sv. stolica še pa ni dala dosežaj nobenega odgovora, ker hoče počakati na končni izid vojske. V Vatikanu si prizadevajo, da bi se odnošaji s Francijo, ki so se dozevno zboljšali, ne razdrli v sled ponudbe Turčije.

Anglija izigrava katoliške Irce proti Vatikanu.

Frankobrod, 3. decembra.

Anglija je odposlala v Vatikan svojega izvanrednega poslanika. Ta čin angleške vlade ima svoje posebno politično ozadje in spominja na zgodovinski zgled v letih 1880. Tedaj je poslala Anglija tudi svojega poslanika v Rim, kateri bi naj s svojim vplivom izjednačil vpliv irske duhovščine pri Vatikanu. Tudi sedaj ima angleška vlada iste vzroke. Irsko prebivalstvo in Irce v Ameriki se vedejo sovražno nasproti nabiranju angleških prostovoljcev in po veliki večini nasprotujejo sedanji vojski. Irski škofje protestirajo nadalje proti temu, ker na francoskem bojišču, kjer se vojskujejo katoliški Irce na strani Angležev in Francozov, primanjkuje katoliških duhovnikov, in ker se morajo Irce podvreči predpisom Francozov, kateri so polni protikatoliškega duha in je ranjencem mnogokrat nemogoče, četudi iskreno prosijo, dobiti ob zadnji uri versko tolažbo. Anglija se boji vpliva irske agitacije in upa, da bo po svojem zastopniku v Vatikanu, Howardu iz Londona, ki je sorodnik kraljeve hiše, dobila potom (Vatikanu) pri Irceih več zaupanja.

Med spanjem in bedenjem.

Par dni smo ležali kot predstraže v eni najhujših pozicij, kar sem jih našel dosedaj v vojni. Četudi so bili nekateri naši vojaki tako drzni, da so zaklali prašiča, smo morali vendar peklensko paziti. Te-

ren je bil pregreden, slabo zaseden, slab artilerijski ogenj. Dne 18. septembra smo bili zvečer izmenjeni. Par ur sladkega spanja v nekem skednju. Tu smo ležali nekaj časa, dokler nas niso spravili ven. Bili smo obstreljevani in krogle so šle skozi tenko streho. Nobene zaščite nismo imeli več v skednju. Torej nazaj v razstreljeno, smrdečo vas. Tu nisimo bili dolgo, ko so nas alarmirali. Naš vod naj bi kril pijonirje, ki so hoteli položiti pred našo pozicijo mine. Ležali smo 200 m pred strelsko linijo, ki se je vila napol na desno in napol na levo. Pol ure približno smo ležali pred pijonirji, na kar se je pričelo strahovito streljanje. Od leve in desne so frčale krogle Francozov, ki jih ni bilo videti. Parkrat je ogenj ponehal, da udari potem še tem silovitejše. Za vojake na naših krilih je moral biti ta nočni boj vsled nevidnosti sovražnika strahovito razburljiv, posebno, ker ni bilo mogoče spoznati niti smeri napada. Toda, kdo naj opiše razpoloženje, v katerem smo se nahajali? Ležali smo na mrzlih tleh z nasajenimi bajonetji in smo imeli izrecno povelje, da se ne smemo ganiti niti oddati nobene strela ter stopiti v akcijo le v slučaju, če bi prišlo do spopada mož z možem. To molčanje v dežju krogel, ta pripravljenost na bajonetni boj, tajinstveno razbijanje pijonirjev, vse to je moralo skrajno razdražiti živce. In to je trajalo približno 3 ure. Polagoma so opešale naše moči. Videl sem poleg sebe speče tovariše in četudi sem se silil, da bi bdel, sem vedno podlegel spancu. Zaspal sem minute, se zopet zbudil in zopet zaspal. Tako je trajal obupni boj med spanjem in bdenjem, med ljubeznjivimi sanjami in strahovito resnico, dokler niso obmolknili topovi in posejali naše polje z žičnimi ovirami.

Nekaj drugega smo doživeli v D... Potem, ko smo bili par dni v strelskem jarku, kjer je bilo jako prijetno, je bil odposlan naš vod za predstražo. Naša pozicija je bila manj ugodna. Morali smo se varovati pred ognjem od strani in smo zamogli dolgo vas zasesti samo do polovice. Ker teče mimo vasi reka..., smo morali zasigurati še most. To je bila naša naloga. Ko sem šel približno poldrugi kilometer skozi zapuščeno vas, mi je postalo nenadoma tesno pri srcu. Nobene zveze nisem imel s stotnijo na levi strani vasi in kaj naj napravi nas 60 mož! Ob 11. uri sem se vrnil s patrolje in šel spat. Nisem ležal dolgo, ko me je vzbudilo strahovito, pol živalsko vpitje. Ven iz luknje in puško v roke! Tu so prihajali Turkosi v masah. Ni jih videti, a njih upitje je silno razburljivo. Tu je pridrvel naš podčastnik z mosta in klical, da so v vasi Turkosi. Oni niso prišli čez most, ampak preplavali reko, kar so storili tiho kakor mačke. Ven iz strelskega jarka in s polovico voda v vas. Prodrli smo do cerkve. Tu nas je sprejela salva. Turkosi so zasedli kot za neko hišo in nasproti ležeče cerkveno obzidje. Zbrali smo se v drugem kotu in naskočili. Parkrat smo bili vrženi nazaj. Zmešnjava je nastala, ko smo zagledali pred hišo duhovnika v ornatu, s križem v roki, za njim pa Turkose, ki so polagali orožje. Klici: Udati se hočejo! Drugi pa so pazili na puškine cevi, ki so blestele iz oken, s cerkvenega obzidja pa so pokali strelji. Sedaj ni bilo druge odločitve: Mi moramo prodrati! Še ena salva. Ustrelil sem v neko okno, od koder je padel strel in potem smo tekli, kar so nas nesle noge. Dočim so zraven in pa pred menoj padali tovariši, se je meni posrečilo prodrati. Popolnoma izmučeni smo se vrnili k stotniji. Naš vod je izgubil polovico ljudi.

Naslednje dni smo zopet zavzeli vas v naskoku. Našli smo v njej trupla dragih tovarišev. Nočni boj in naskok je stal našo stotnijo 51 mož, ljubih prijateljev in tovarišev. Vsi, ki smo bili zraven, smo si rekli med seboj: Raje deset bajonetnih napadov, kakor en sam ponočni spopad v vasi.

Raznoterosti.

„Grazer Volksblatt“ si je pridobil za Maribor dva stalna dopisnika, in sicer dopisnika bivšega ljubljanskega „Dana“ g. Skvarča ter upokojenega učitelja g. Prangnerja.

Komenskega šola na Dunaju pred upravnim sodiščem. Dunajski magistrat je prepovedal rabiti hišo društva Komensky na Dunaju v šolske namene iz stavbenopolijskih razlogov. Končna sodba pred upravnim sodiščem je to prepoved razveljavila. Hiša je bila zidana v šolske namene. V šestih sobah bi se poučevalo do 200 otrok. Sedaj se porablja to poslopje kot lazaret za 184 ranjencev in strežniško osebo. Upravno sodišče je izreklo, da je s to prepovedjo prekorajčil svoj delokrog, ker sme o tem ukrepati le šolska oblast. Stavbeni nedostatek bi bil utemeljen po dunajskem stavbenem redu še-le tedaj, če bi se sedanje stanje poslopja toliko poslabšalo, da bi več ne odgovarjalo stavbenemu redu.

* **Iz bolnišnice v Lincu** na Gornjem Avstrijskem nam piše Jožef Zupanc, vojak 87. pešpolka, doma iz rajhenburške župnije. Zupanc leži ranjen v tamošnji bolnišnici. Iz pisma posnamemo sledeče: „Zalostna je beseda bolnišnica, posebno za sedanji vojskin čas za tiste, ki so določeni, da se tam zdravijo. Tudi jaz sem prišel kot ranjenec v te prostore vzdihovanja. Ranjen sem bil dne 21. oktobra v Galiciji. Zalostno je tukaj, ker nimamo nikogar, ki bi mu potožili svoje težave. Žena mi je pisala, da ne dobi nobene podpore, druge pa mi jo dobijo. (Menda žena ni napravila prošnje potom občinskega urada na glavarstvo? Naj jo še sedaj napravi. Kdor ne prosí, ne dobi. Op. uredništva.) Pristrčne pozdrave! J. Z.“